

**Михайло Фейса\***  
Новосадски универзитет  
Филозофски факултет  
Оддзелене за русинистику

УДК 811.161.2(497.113)'35  
doi 10.19090/rs.2019.3.11-22

## ПРЕДКЛАДИ ЗА ИНКОРПОРОВАНС АПА СТИЛУ ДО РУСКОГО ПРАВОПИСУ\*\*

У нашей науковей и фаховей явносци превладує свойофайтови гаос при формованню роботох за публиковане, цитированю и наводзеню жридлох. Автор тей роботы понука напрямкі за превозіходзене такога стану. Вони ше одноша на хасноване точки, запяты, двух точкох, точки зоз запяту, зуксей смужки, наводнікох, апострофох, поинтох, смуги, смужкі, италика, болда, малих и вельких буквох, латинки и кирилки, розмакнуша, як и фуснотох. Основу за предкладане напрямкох автор находзи у АПА стилу. Попри намири же би ше у значней міри виєдначело формоване роботох за публиковане, єден зоз цільох и же би понукнути правила нашли место у новым правопису руского язика понеже *Правопис руского язика* Миколи М. Кошича публиковани 1971. року.

*Ключни слова:* руски язик, АПА стил, стандарди писаня, референци, интерпункция, правопис.

### 1. УВОД

У литературы о медзинародных стандардох писаня видзелені коло 300 правила (Suzić, 2005), а ми ше з тей нагоди не пошвеціме шицким, алс лем тим, хтори би евентуално допринесли виєдначованю способу писаня научово-фаховых роботох и хтори видзиме як дополненя *Правопису руского язика* Миколи М. Кошича (Kočiš, 1971). У нашей науковей и фаховей явносци пановал свойофайтови гаос при формованню роботох за публиковане, цитированю и наводзеню жридлох, а, мож повесц, же и нешкя превладує. Не ридки случай же у рижних роботох ёдного автора стретаме веций стили писаня роботох и наводзеня хаснованих або нехаснованих жридлох, а дзекеди мож и у рамикох ёдней роботи препознац мишане даскеліх стилюх. То у

---

\* fejsam@gmail.com

\*\* Работа настала як продукт проекта 187002 (*Языки и культуры у часу и простору*) и 187017 (*Дискурси менинских языках, литературах и культурах у юго-восточной и средней Европы*), хтори финанцує Министерство просветы, науки и технологийного развою Республики Сербии.

значней мири и розумліве понеже авторе нє мали ясни сет правилах хтори би им оможлівел провадзене ёдного, доминуюцаго стилу. Тата робота понука разрышэння векшини обаваньох зоз хторима ше авторе стретаю пры писаню науковых и фаховых работох.

Правила о хторых будзе бешеди у тей роботы базовани на стандардох виложених у *Приручніку за публіковане Амерыцкай психологійнай асоцыацыі: Шеста едиция*. Ми у тей роботы препоручуєме АРА стил насампредз прето же його стандарди задоволюю и дружтвени и природні науки. АРА стил провадзі принцип *автор – датум*, а зоз домеркованым разпорядком точкох, запятох и других интерпункцыйных знакох, як і зоз хаснованьем заградзеньох, разрышыє велі проблемі, непотребны збиваня интерпункцийных знакох и повторйованя хтори характеризую другі стили. Прето нє чудзе же ше тот стил препоручує на сучасных инсталляцыйах компьютерох (Suzić, 2005: 145).

Медзинародны стандарди писаня походза зоз перыоду пред 90 роками, точнейше зоз 1928. року кед ше зышла група видавательох антропологійных и психологійных часописох у Медисон Бентлию у Зединеніх Амерыцких Державох же би одклонела подозривосц коло того хтора статя може быц публікована, а хтора нє (*ibid.*: 6–7; APA: 3). Видавателе ше з тей нагоды порадзели коло элементарных інструкций за писане и публіковане работох. Інструкції рэвидавані першэ 1952. року, а потым 1974. року и 1994. року (Suzić, 2005: 6–7). Нешка важаце, шесте выдане, публіковане 2007. року. Свидомі зме же и тоти стандарды годни дожыц пременку, алє су у тей хвильки найперспектывнейши, бо ше у рамікох АРА стандардох руша векшина науковых и фаховых часописох и видавательных хижох у швеце. Тата робота и настала з наміри же би допринесла применеванню дотичных стандардох и же би ше на тот способ обкровервало цитироване у фуснотох, вихабяне релевантных фактох о наведзеных жридлох, неправилне и неподполне наводзене жридлох и др.

## 2. ОБЩІ ГРИШКИ ПРИ ПИСАНЮ

Найзначнейше за ёдну статю ёй сущносц. Треба насампредз ясно одредзиц ціль и методу вигледаваня и намагац ше не писац о уж познатым.

Як найчастейши гришки у неадекватно приихтаних работох за публіковане обачуєме: неповязаносц наслова и поднасловох зоз тему вигледаваня и у вязі з тим правене непотребных и вельких дигресійох, т. є. напушване общей ніткі у поясніванию феномена хтори ше вигледує (*ibid.*: 8–9), непошвецована уваги фактам хтори релевантни за

тему угловним прето же су нє у складу зоз априорну тезу автора, акцентованс и видзвигованс незначного на уровень значного, шорованс цитатах о задатей теми без критичнога огляднуца и без сущнога повязованя зоз проблемом на хтори ше вигледованс одноши, виводзене заключенью хтори нє базовани на презентаваных фактох, некоректне цитиранс референцох т. е. представяне цудзих идеяох як свойх, недошлідне наводзене або ненаводзене библиографийных ёдинкох (а треба наводзіц лем жридла на хтори ше автор поволує у роботи, по одредзеним порядку – азбучным або абецедным, у зависносци од писма на яким писаны основни текст), одсуство абстракта (у хторим спатрени намена, ціль, методология и найобщейши риси змісту роботи) зоз ключніма словами, одсуство логичнога уводу (у хторим спатрени смисел и доприношене роботи) и/або резимеа на ёдним шветовим языку зоз ключніма словами на нїм.

Гу тому, при писаню треба хасновац актуални роботи у складу зоз найновшими спознанями и наводзиц их по ёдним зоз существуюющих стандардох (АПА, Гарвард, Чикаго, МЛА, Ванкувер або даёден други) (*ibid.*; RCS, Chicago Manual, Citation Guide, Citing and Referencing).

З оглядом же ше зявела вецеідеценийна потреба за новым правописом руского языка (Fejsa, 2017) намира нам же бизме зоз тоту роботу дали одредзене доприношене тому проєкту Оддзеленя за русинистику. Дзепоедні часцы первого и по нешка ёдиного *Правопису руского языка* Миколи М. Коциша, хтори пошвецены интерпункцийним знаком (Коциш, 1971: 51–77), вимагаю осучаснюючи пременки и одредзени дополненя, окреме у вязи зоз хаснованьом электронских жридлох. Прето мож повесц же робота конципавана як свойофайтови предклад за дополнньованс и осучасньоване одредзених часцох *Правописа*.

### 3. ПРЕДКЛАДИ ДОПОЛНЕНЬЮХ РУСКОГО ПРАВОПИСУ

Уж зме визначели же АПА стил ма домерковани розпорядок точкох, запятох и других интерпункцийных знакох, цо значи же ше у поровнованю зоз хаснованями точкох, запятох, двух точкох и заградзенъюх хтори заступени у *Правопису руского языка* зявюе нове хасноване – запяти и заградзенъюх при цитираню у тексту статї и при формаваню пописа библиографийных ёдинкох и жридлох зоз интернету на концу текста статї, а точки, двух точкох, точки и запяти и заградзенъюх при формаваню попису референцох.

За монографиї, напр.:

1. Рамач, Ю. (2002). *Граматика руского язика*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
2. Попри наведзеных модалных дієсловох, у *Граматики руского язика* видзелене и значне число модалных словох и виразох (напр. *правда* ма допусне значене, *можебуц* ма значене можлівосци) (Рамач, 2002: 229).

За статї, напр.:

3. Густавсон, С. (1983). Руски язик у Югославиї – дияхрония и синхрония. *Творчосць*, 9, 20–30.

За поглавя у тематских публикацийах або у зборнікох, напр.:

4. Сегеди, К. (2006). Русинисти-лингвисти. У: М. Фейса (ред.), *Русини/Rusnaci/Ruthenians (1745–2005) I*. Нови Сад: Филозофски факултет – Одсек за русинистику, ИК Прометеј и КПД ДОК. (248–252).

Видзиме же ше *точка*, попри хаснованя за скрацоване менох авторох у прикладох 1, 2, 3 и 4 и за узвичаене скрацене у прикладу 4 (Коčиš, 1971: 52), хаснүе и у рамикох попису референцох за oddзельоване датума од наслова твора и за oddзельоване наслова твора од места публикованя у прикладох 1 и 4.

Точка ше кладзе на концу кождэй референци, праве як и на концу виречения. Винімок кед ше точка нє кладзе на концу референци то по наводзеню УРЛ адреси и ДОИ числа з цільом же би ше нє здобул упечаток же точка часц УРЛ-а и ДОИ-а (Publication Manual, 2009: 192). Наприклад:

5. American Psychological Association (2007). *Publication Manual of the American Psychological Association*, sixth edition. Washington: Author. DOI: 10.1037/1082-989X.5.4.41 1
6. Kraizer, S. (2005). *Safe child*. Превжате 29. фебруара 2008, зоз <http://www.safecchild.org/>

*Запята* ше хаснүе по наводзеню презвіска (оп. приклади 1, 3 и 4), по наводзеню назви часописа и числа часописа (оп. приклад 3), при начищльванню вецей авторох або вецей видавательох (оп. приклад 4). Тиж так, хаснүе ше и при цитированю у отвореним тексту, у округлым заградзеню – по наводзеню презвісках; гоч дзепоецни авторе Амерыцкей психологійнай асоціації предкладали же би ше запята хасновала и по наводзеню рокох у случайох кед ше наводза и боки

(напр.: *Рамач*, 2002, 229), превладує становиско же у тим случаю лепіше хасноваць два точки (оп. приклад 2).

*Два точки* ше пишу по наводзеню назви места/вароша публікованя (оп. приклады 1 и 4), як и за oddзельоване наслова од поднаслова (*ibid.*: 90). У складу зоз *Правописом руского языка* („пред единородными членами виречения котри ше начищлюю”; Коциш, 1971: 54), кед начищлюеме роботи або ідеї автора, начищльоване починаме зоз двома точкамі. Гу тому, два точки ше пишу: а) у подобовых каталогох, подпісах под подобово твори або надпісах над німа, за меном автора а опрез наслова діла (*Леонардо да Вінчі: Мона Ліза; Іван Мештрович: Побіднік*); б) кед маю значене „спрам” (*Достали змагане зоз 3 : 1; карти розмира 1 : 25.000; Одношэнс е : о маме у словах віберац : вібор, зберац : збор*); в) кед маю значене „подзелене зоз” ( $50 : 10 = 5$ ); г) кед oddзелюю минуты од секундох (12:45).

Точка зоз запяту ше пише у отвореним тексту у малым заградзеню за наводзене вецей референцох истога автора, напр. (*Дуличенко*, 1971; 1998; 2009), або вецей авторох хтори обробійовали дотичну тему, напр.:

7. Даскельо авторе пошвецели увагу моделованю сербскага языка на нормах электронских медийох (Vasić, 2001; Šipka, 2002; Антовић, 2003; Filipović, 2005; Гајшин, 2011; Marković, 2011; Mišić-Ilić, 2011; Francuski, 2012).

Точка зоз запяту ше пише и место запяти при начищльованю категорийох, под условійом же у рамикох ёдней з начищленах категорийох похаснована запята (Suzić, 2005, 54).

*Наводнікі* (кавичкі) хаснуеме кед директно цитираме даяки текст (Коциш, 1971: 70) и теди, попри наводзеня прозвиска автора и рока публікованя, обовязково треба навесць и число бока. Наводнікі хаснуеме и за визначоване пренешеного и процівного значеня словох и виразох. Наводнікі тиж хаснуеме за наводзене наслова статі або поглавя кніжкі у тексту (Publication Manual, 2009: 91).

Кед зме уж отворели наводнікі и наіздземе на цитиране место з наводнікіами тото место пребераме так же го кладземе до двух *апострофох* (при чим перши апостроф обращены наспак од другого, звичайного). Наприклад:

8. Миеле (1993) одкрыл же „плацебо ефект”, хтори бул потвердзены у предходзящих студийох, скапал кед [лем першай групі] справована були преучовани на тот способ” (276).

*Округле заградзене (парентезы), ліву и праву половку, хаснуєме у попису реферэнцох за наводзене рока публікованя статі або кніжкі (оп. приклади 1, 3 и 4). У отворенім тексту округле заградзене хаснуєме за наводзене двух або, при пребераню цитатах, трох податкох реферэнцы – презвіска автора, рока публікованя і, при цитатах, числа бока/бокох (оп. приклад 2); реферэнцу можеме навесць лім зоз роком у заградзеню кед зме пред тим у контексту наведли мено автора (ibid.: 93) (оп. приклади 8 и 9).*

9. Перши хтори дотхнул потенціял у рускай лингвістицы быт Гаврийл Костельник у *Граматики бачваньско-рускай бешеды* (1975) у хторей констатуе же „Способ можлівосци за теразнейши час твори ше так, же ше до зложеней фурми часу прешлого вклада *би*. А тото *би* то од давнага аориста од *буц* (277)”.

Округле заградзене ше хаснуе у попису реферэнцох и за наводзене виданя/числа часописа под условійом же є окреме пагіноване, напр.: 27 (2). До округлого заградзеня ше у попису реферэнцох за статю/поглаве у зборніку кладзе и скрацене *ред.*, а по наводзеню наслова зборніка – и числа першага и остатньага бока, у значению „од ... по ...” (оп. приклад 4).

У отворенім тексту округле заградзене можеме хасноваць и за уношеннем структурно независімых элементох, як напр. скраценьох (окреме после даваня толкованя значеня скрачэння хторе ше першираз зявюе). Округле заградзене ше хаснуе и у математичных виразох за групованем математичных знакох, напр.:  $(k - 1)/(g - 2)$ .

Полузаградзене (праву половку заградзеня) хаснуєме кед у тексту по азбучным порядку (по абецедним порядку кед основни текст писани зоз латинку) начицлюєме даяки компоненты, напр.:

10. Уключени предметни подручя: а) синоними вязані за культурни интеракцыі, б) описы за прыпадносць етнічнай групи, в) [...].

*Угласте заградзене* хаснуєме кед до цитированого текста уручуєме власны коментар або текст хтори не ёсць сама часць цитату (ibid.: 92) (оп. приклад 8). Попри тим, зоз угластым заградзенем, и трох точкамі у нём, означаєме место дзе часць цитату випущена (оп. приклад 10).

Угласте заградзене ше хаснуе же бы ше парентетичны материял положел до заградкі, кед є додати материялу хтори ше уж находити у малих заградкох. Случай процівны од хасновання у математики дзе ше мале заградзене кладзе до угластога заградзеня (Publication Manual, 2009: 94).

*Зукоса смужка* ше хаснүе у отвореним тексту кед сцеме указац пропорцио або ламане число, напр. 7/5, и интеракцию двох розличних мерних единкох, напр. 100 км/г (*ibid.*: 95). При реферованю у заградзеню зукоса смужка ше хаснүе за oddzельоване рока першого обяйована я од рока повтореного виданя истого автора, напр. (*Костельник 1923/1975*), або за oddzельоване рока публикованя оригиналного дїла од рока публикованя преклада, напр. (*Чомски 1957/1986*).

До двух зукосих смужкох кладземе поєдинечни фонеми, напр. /m/, або запис у медзинародним фонетским алфавету, напр. /fonēta/ (*ibid.*).

Кед пре служину текста мушиме интернетску адресу претаргнуц, нє треба уношиц смужку але претаргнуце найлепше направиц за зукосу смужку (Suzić, 2005: 88).

*Смужка* ше хаснүе медзи полусложенима словами спрам *Правопису руского языка* (Кочиш, 1971: 65), але з ню пишеме и синтагми, односно два або вецей слова хторим жадаме дац заєдніцке значене так же смужку пишеме вєдно зоз словами у синтагми, напр. *кус-покус* (Suzić, 2005: 39).

*Смуга* ше хаснүе за раздзельоване текста и пише ше з размакнуком од словох. Гу тому, хаснүе ше и за начишльоване компонентох текста, тезох або поняцох, єдну под другу; место смуги у тим случаю мож похасновац и *поинти* (*ibid.*: 40).

*Смуга* ше хаснүе и у попису референцох за означоване бокох у статьох кед число опрез смужки означац перши бок, а число по ней означац остатнї бок (*ibid.*: 42) (оп. приклады 3 и 4), як и у отвореним тексту за означоване бокох зоз хторых превжкати цитат або идеї.

Зоз *велькими буквами* ше у отвореним тексту пишу верзальні акроними, напр. УНЕСКО, а зоз початну вельку букву, попри случайох хтори наведзени у *Правопису*, пишу ше и назви институцийох и їх oddzelеня, назви проектох, назви конкретных научовых инструментох и др. Нє треба визначовац слова або вирази зоз велькими буквами, бо то ма ефект прегласнога виповеданя словох; за визначоване ше хасную букви писани зоз *италиком* (оп. нїжей).

*Мали букви* ше можу хасновац за начишльоване компонентох текста, напр. *a), b), в)*, а у попису референцох хаснью ше за означоване публикованых творох єдного автора у истим року, напр. *2012a, 2012b, 1012b*.

Прето же ше визначоване кончи зоз *италиком/курзивом* (зоз зукосима буквами) з нїм ше дакеди пишу и цитати, як и странски слова (окреме латински назви, напр. *Macaca mulatta*), технічни и ключни термини хтори ше у роботи зявлюю на перши завод, и вообще слова, символи або вирази хтори служа як илustrация у тексту (оп. приклад

2). Зоз италиком ше пишу и наслови кнїжкох (оп. приклад 9), наслови периодичных публикаций (уключающи и число часописа, як и запяту медзи насловом часописа и числом; оп. приклад 3), філмох, ТВ емисийох и под. (Publication Manual, 2009: 104).

Текст хтори визначени зоз италиком нє треба означаць и зоз **болдом** (зоз масніма буквами) прето же ше у тим случаю роби о двойністім, непотребним визначаваню.

*Розмакнуце (спационоване)* ше хаснүе за oddзельоване словох и за oddзельоване од интерпункцыйных знакох, а, пре прегляднейше читане, лепшне и элементы математичных виразох писац окреме, напр.  $a + b = c$ . Okреме ше пишу и скраценя мeroх од числех на хтори ше одноша, напр. 3 *m*; вінімок лєм символ за ступні угла, хтори ше пише як *суперскріпт* числа, напр.  $45^\circ$  (*ibid.*: 115), у Коцишовай терминології: як *брух-цифри* (Kočiš, 1971: 75).

На слові у статьях нє нужне нумероваць ані означаваць зоз буквами. Нумероване нeобходне за рижні водітэi, приручнікі и кнїжкі хтори ше препатраю накрижно (Suzić, 2005: 53).

И попри тим же руске писмо кирилка у даскеліх случаюх хаснүе *латинку*. Док Коциш у *Правопису руского языка* латински букви допушцел як можлівосць за скраценя мeroх, а римски числа за означаване порядка и евентуално за означаване часцох, поглавіох або параграфох (Kočiš, 1971: 53), нови часи принесли нови и обовязующи случаё хаснованя латинки. Ёдини способ за наводзене и-мейл и веб адресох виключно латинка, напр. *dekanat@ff.uns.ac.rs*, <http://www.apa.org/monitor/oct00/workplace.html>). Кед зоз интернету пребераме статю, теди треба навесць штири УРЛ елементы цитирания: протокол (<http://>), меню госту/домену ([www.apa.org/](http://www.apa.org/)), драгу по документ (*monitor/oct00/*) и файл-меню конкретного документа (*workplace.html*) (Publication Manual, 2009: 188). Кед *DOI* (DOI < digital objects identifier, идентификаватель дигіталных обектаў) число познате, його треба навесць и за друкавані и за электронски жридла (*ibid.*: 189) (оп. приклад 5). Приклад зоз *DOI*, т. ё. случаё кед ше першне транслітерує странскe поняце на кирилку, а потым ше го у заградзеню толкує и прейг оригинала, на латинки, мож применiць и за рижні медзинародни назви предпрыацох, назви музичных групох и др. Реферэнцы ше по правилу наводзаз зоз жридловым писмом (цо значи: кирилково тексты на кирилки, а латинково на латинки), окрем у случаю кед сцеме публиковаць роботу у часописах на англійским языку кед мушиме реферэнцу на кирилки транслітераваць на латинку, а на слові статі або публикаций обезпечыць у прекладу на англійски язык и положыць преклад до угластого заградзеня (Suzić, 2005: 85). И редакціі медзинародных часописох (та и *Русинистичных студийох*) вимагаю транслітераване кирилковых бібліографійных единкох на латинку.

Наводзене протокола формовало нову интерпункцыйну комбінацыю – два точки и два зукоси смужкі (<http://>), а у рамікох УРЛ адресі можу ше зявиць и три зукоси смужкі. ДОІ число порядно почина зоз числом 10 и точку, цо мож наволац найноваше хасноване точки. Надпомінаме же кед нам познате ДОІ число достаточне у попису реферэнцах навесц лем тото число (нет потреби и за УРЛ-ом) понеже воно функціонує як лінк зоз змістом на хтори упут'юєме.

Кед жридло зоз інтернета не ма означени боки хаснүе ше знак за параграф (¶) и число параграфа на боку на хторим є обявене, напр. (Myers, 2002: ¶ 5) (ibid.: 77).

Кед жридло, друковане або електронске, не ма автора, наслов дїла або інституция хтора за нїм стой забера место автора, односно першое место у референци (оп. приклад 5).

Кед ёдна робота ма двох авторох, наводзиме обидвох авторох и злучнік *и* медзи нїма (ibid.: 73). Кед у отворенім тексту цитираме мена трох, штирох або пейзох авторох, першираз наводзиме шыцкі мена, а потым достаточне написац лем мено першого автора и додац *и др.* (ibid.: 74).

АПА стил подразумює же ше референци даваю на концу роботи, а ніяк у фуснотах (Publication Manual, 2009: 216). Попис реферэнцах, т. е. попис хаснованих жридлох, хтори насловуюєме як *Література*, мож насловиц и як *Бібліографія*, алє под условійном же попис насловох даваме як інструкцию о релевантных жридлох на дату тему (Suzić, 2005: 92).

#### 4. ВАРИЯЦІЇ АПА СТИЛУ

Од правилах АПА стилу хтори зме пренёсли у предходзящим поглавию ёст одступаня. Причини тому може буц потерашні спосаб писаня, мішане стилох або уплів АПА правила зоз англійскаго язіка. Наведземе виразнейши розліки.

Як зме визначели, кед начишулеме компоненты текста у руским языку хаснүеме смугу або поинти, а у англійским языку ше хаснью лем поинти.

Пред начишульваньем остатнього элемента у ряду у руским языку не хаснүеме запяту кед похасновані злучнік *и*, а у англійским языку ше хаснүе запята опрез злучніка *and*. Под уплівом правила зоз англійскаго язіка у бібліографийных ёдинкох и при реферованю у тексту у малым заградзеню место *и* хаснүе ше *амперсенд* (&).

Смуга у руским языку служи за раздзельване текста и пишеме ю окреме од словох, а у англійским языку ше пише ведно зоз словами.

Праве заградзене хаснуме кед у тексту по азбучним порядку начишуеме даяки компоненты, а у англійскім языку ше хаснует і ліве и праве заградзене.

У англійскім языку ше у тексту зоз велькіма словамі віписую початни букви ключных словох у насловох кніжкох, а у рускім нє.

За oddзельоване децималных местах у рускім языку хаснуме запяту, а у англійскім языку ше хаснует точка. У англійскім языку ше нє пише нула опрез точки хтора означуе децимални места за нулу, а рускім пишеме нулу зоз запяту и децималними числами (*ibid.*: 29).

Кед пишеме число хторе ма вецей як три цифри у англійскім языку ше кожди три цифри oddzeljuo зоз запяту, а у рускім зоз точку або розмакнущом.

## 5. ЗАКЛЮЧЕНС

Понеже у потерашній пракси аж и у публікованих роботах ёдного автора стретаме значни недошлідносци и варираня, а у рамикох попису цитираней литературы препознаваме мішане даскеліх стилях писаня и реферованя, у тей роботи понукнути ясни сет правилах хтори би автором могол оможлівиц провадзене ёдного, домінующого стиля. Слово о АРА стилу.

АРА видавательни критериюмі обезпечую ясне и дошлідне презентоване роботи хтора ше публикує. Прето же нови часи принесли и потребу за осучасніванием правилах у *Правопису руского языка*, хтори походзі зоз початка 1970-іх роках, як и пре потребу за його дополніванием насампредз пре звязоване новых технологійох, ми туту роботу концептуали так же би представляла евентуалне дополнене ещи віше важацей правописней норми руского языка зоз сучасними видавательними критериюмами.

Правила за хтори ше закладаме у роботи дотикаю ше хаснованя интерпункції, писаня малих и вельких буквах, писаня окреме и ведно, цитираня, визначаваня зоз италиком, реферованя по принципу *автор – датум, редукованя фуснотох, наводзеня жридлох зоз интернету и др.*

Свидоми зме же ше стандарди меняю, але, з огляdom же АРА стил у швеце прилапени и у дружтвених и у природных наукох, прешвечени зме же и предклади понукнути у тей роботи за руских фаховцох и науковцох маю вельки вигляди зажиц.

Mihajlo Fejsa

## THE SUGGESTIONS FOR THE APA STYLE INCORPORATION IN RUTHENIAN ORTHOGRAPHY

### *Summary*

There was a kind of chaos in formatting works for publishing, citing and referencing sources in Ruthenian scientific and professional publishing practice, and it is still prevalent today. The basic goals of this paper are to present the rules that would lead to the unification of work publication style, and to enable the updating of orthography of the Ruthenian language, since the still-valid *Orthography Rule-Book of the Ruthenian language* by Nikola N. Kočiš dates back to 1971. The basis of the proposed rules is the APA style, i.e. the sixth version of the APA style. The author considers the APA standards dominant in all scientific areas (natural, humanistic, technical, social, medical sciences), that the *author – date* principle is the most suitable style for referencing both printed and electronic sources, and that by adopting the APA standards we will be able to get our works closer to the modern world. In order to ensure a clear and consistent presentation of our works, the author of this paper proposes several basic rules for the use of periods, commas, semicolons, colons, quotation marks, parentheses, brackets, slashes, dashes, hyphens, points, italic font, bold font, small letters, capital letters, Latin letters, and footnotes.

**Key words:** Ruthenian, APA style, writing standards, references, punctuation, orthography.

### ЛИТЕРАТУРА

- American Psychological Association (2010). *Publication Manual of the American Psychological Association*, sixth edition. Washington, DC: Author.
- Damjanović, P. (2016). *Uputstvo za pisanje stručnih i naučnih radova*. Beograd: Visoka škola za poslovnu ekonomiju i preduzetništvo.
- Kleut, M. (2008). *Naučno delo od istraživanja do štampe*. Novi Sad: Akademska knjiga. (Cyrillic)
- Kočiš, M. M. (1971). *Pravopis ruskoho jazika*. Novi Sad: Pokrajinski zavod za vidavanje učebnjikoch. (Cyrillic)
- Kundačina, M. i Bandur, V. (2007). *Akademsko pisanje*. Užice: Univerzitet u Kragujevcu – Učiteljski fakultet u Užicu.
- Sakan, M. (2005). *Izrada stručnih i naučnih radova*. Novi Sad: Prometej.
- Suzić, N. (2012). *Pravila pisanja naučnog rada: APA i drugi standardi*. Banja Luka: Panevropski univerzitet Apeiron.

Жридла зоз интернету:

- APA: *Mastering APA Style: Student's Workbook and Training Guide.* (2002). American Psychological Association. Prevžate 1. februara 2018, zoz <http://www.apa.org/books/4210030.html>
- Chicago Manual: *The Chicago Manual of Style Content.* (2017). University of Chicago. Prevžate 1. februara 2018, zoz <http://www.chicagomanualofstyle.org/home.html>
- Citation Guide: How to Cite Books, E-books, Chapters. Dixie State University. Prevžate 1. maja 2018, zoz <http://libguides.dixie.edu/c.php?g=57887&p=371717>
- Citing and Referencing: Monash University Library. Prevžate 1. maja 2018, zoz <http://guides.lib.monash.edu/citing-referencing/vancouver>
- Fejsa, M. (2018). *Pravopisni slovník ruskoho jazika.* (2017). Filozofski fakultet – Oddzeljenje za rusinistiku.
- Prevžate zoz <http://digitalna.ff.uns.ac.rs/sadrzaj/2017/978-86-6065-419-1> (Cyrillic)
- PMAPA: *Publication Manual of the American Psychological Association,* sixth edition. (2010). American Psychological Association. Prevžate 1. maja 2018, zoz <http://www.apastyle.org/manual/index.aspx>
- Referencing and Citation Styles. University of Sydney. Prevžate 1. maja 2018, zoz <http://libguides.library.usyd.edu.au/citation>)
- Setting Out References. *Publication Manual of the APA,* fifth edition. (2007). American Psychological Association. Prevžate 1. maja 2018, zoz [www.acrn-journals.eu/resources/APA-Reference-Guide.pdf](http://www.acrn-journals.eu/resources/APA-Reference-Guide.pdf)